

**Hotellmarknadens konjunkturbarometer
2:a kvartalet 2022**

**God lönsamhet men
dämpade förväntningar**
Augusti 2022

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

Dämpade förväntningar på efterfrågan hos hotellföretagen / 4

Tjänstesektorns förväntningar också något dämpade / 5

Hotellens förväntningar ger normalt en god prognos / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

5 av 10 hotellföretag förväntar sig höjda priser på hotelltjänster / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

God lönsamhet i hotellbranschen / 8

Tydlig koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamheten / 9

Fortsatt god lönsamhet i tjänstesektorn / 10

Starkt samband mellan hotellföretagens syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 11

Bristen på personal i hotellbranschen / 12

9 av 10 hotellföretag anger brist på personal / 12

Även tjänsteföretagen anger stor brist på personal / 13

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 14

SAMMANFATTNING

EFTERFRÅGAN PÅ HOTELL HÖGRE ÄN INNAN PANDEMIN

I april, drygt två år efter den globala Covid-19 pandemin, var efterfrågan på hotellrum på en högre nivå än motsvarande månad 2019, året innan pandemin. Efterfrågan var högre även under maj och juni, vilket resulterade i att belagda rum var 6,5 procent högre under andra kvartalet 2022 jämfört med samma period 2019. Förväntningarna på framtida efterfrågan under de kommande sex månaderna sjönk dock kraftigt under kvartalet. Det finns stor osäkerhet kring hur konjunkturläget kommer att utvecklas under den närmaste framtiden, vilket också innebär osäkerhet kring hotellmarknadens utveckling.

Förväntningar på högre priser minskade också under kvartalet, om än en något mindre minskning jämfört med förväntningarna på framtida efterfrågan. 5 av 10 hotellföretag förväntar sig fortsatt högre försäljningspriser på tre månaders sikt. Andra kvartalet 2022 är även första kvartalet sedan pandemin där fler hotellföretag anger att de har god lönsamhet jämfört med dålig. 4 av 10 hotellföretag har angett att de haft god lönsamhet och knappt 1 av 10 har angett dålig lönsamhet.

Ett stort orosmoln för hotellbranschen är den stora bristen på personal som hotellföretagen upplever. Under andra kvartalet 2022 angav 9 av 10 hotellföretag brist på personal. Det är den klart högsta noteringen sedan barometern för hotellföretag började publiceras 2003. Bristen på personal riskerar att bli en flaskhals för framtida expansion och begränsa de positiva förväntningarnas möjlighet att förverkligas.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

DÄMPADE FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN HOS HOTELLFÖRETAGEN

Efterfrågan på hotellrum utvecklades starkt under andra kvartalet 2022. Belagda rum har i alla tre månader varit högre än motsvarande månader under 2019, innan den globala pandemin. Sett över hela kvartalet var belagda rum 6,5 procent högre än under andra kvartalet 2019. Hushållens pessimistiska syn på det ekonomiska läget börjar dock avspeglas med dämpade förväntningar på framtida efterfrågan.

Hotellföretagens förväntningar på sex månaders sikt är alltjämt positiva, men lägre än det historiska medeltalet. Det är en drastisk ändring sedan första kvartalet 2022 då det säsongrensade nettotalet låg på drygt 70 och nu ligger det på 18. Endast 4 av 10 företag tror på ökad efterfrågan kommande sex månader. De minskade förväntningarna bedöms främst bero på hushållens dystra syn på det ekonomiska läget och osäkerheten kring framtida konjunkturläge. Värt att notera är dock att förväntningarna kommer från ett kvartal där efterfrågan var hög.

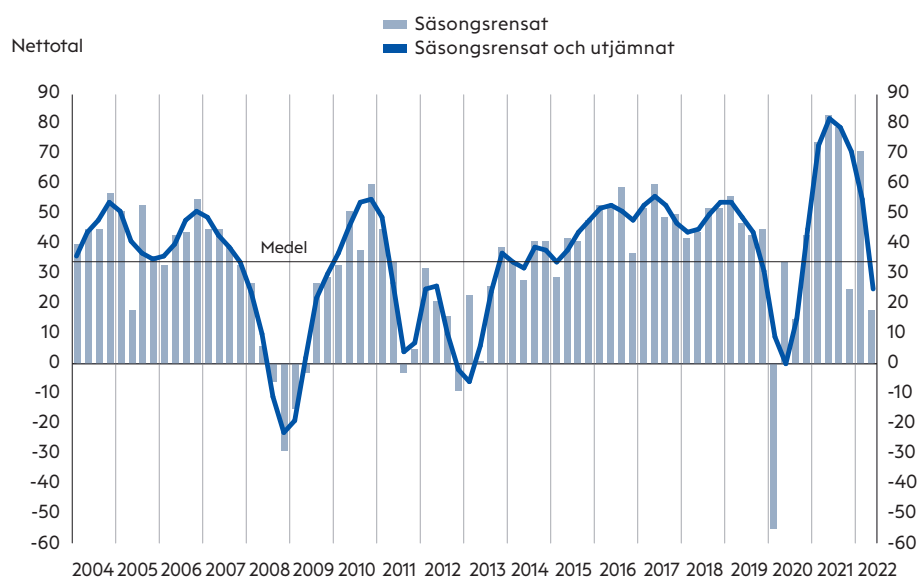

Diagram 1

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

TJÄNSTESEKTORNS FÖRVÄNTNINGAR OCKSÅ NÅGOT DÄMPADE

Produktionsvolymen i tjänstesektorn under april och maj låg drygt åtta procent över volymen under motsvarande period 2019. Tjänstesektorn i sin helhet har med god marginal återhämtat sig från pandemin och visat på god tillväxt. Omsättningsutvecklingens framtid är dock mer osäker än den varit under tidigare kvartal.

Tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan är fortsatt positiv. Det säsongsrensade och utjämnade nettotalet för tjänstesektorn låg på 37 under andra kvartalet 2022, vilket även är lika med det historiska medelvärdet. Tjänstesektorn som helhet har lägre förväntningar på efterfrågan jämfört med vad de har haft de senaste sex kvartalen. Jämfört med hotellföretagen är sektorn dock betydligt mer positiv gällande framtida efterfrågan.

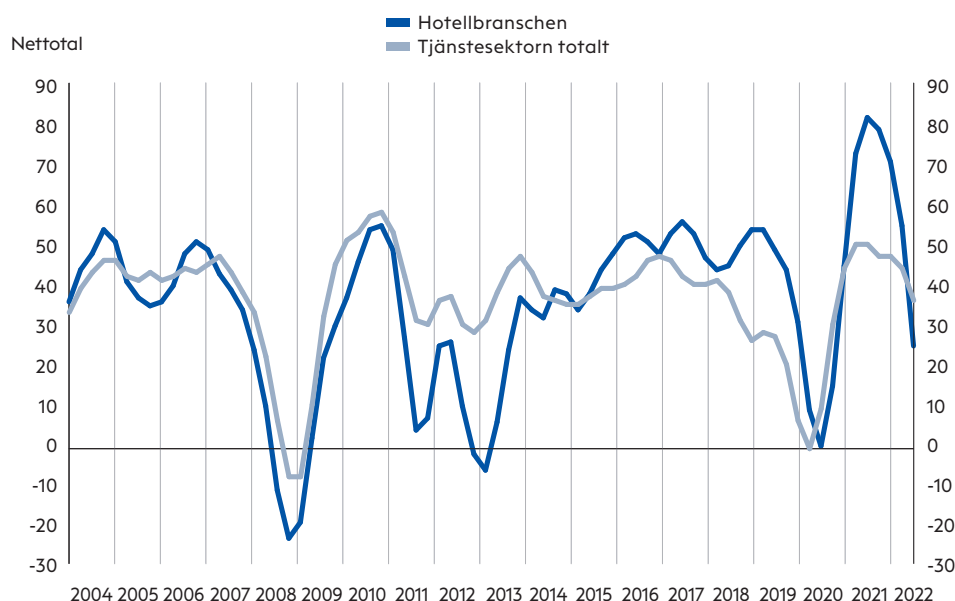

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2022, säsongsrensade och utjämnade.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLENS FÖRVÄNTNINGAR GER NORMALT EN GOD PROGNOSES

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt har historiskt givit en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

I och med det dramatiska tappet i efterfrågan på hotellrum som en konsekvens av pandemin blev dock sambandet mindre tydligt. Både förväntningar på efterfrågan och den faktiska utvecklingen av logiomsättningen har tidigare pekat på fortsatt stark återhämtning och tillväxt under 2022. Nu när förväntningarna på efterfrågan dämpats under andra kvartalet återstår det att se huruvida logiomsättningen följer efter framgent.

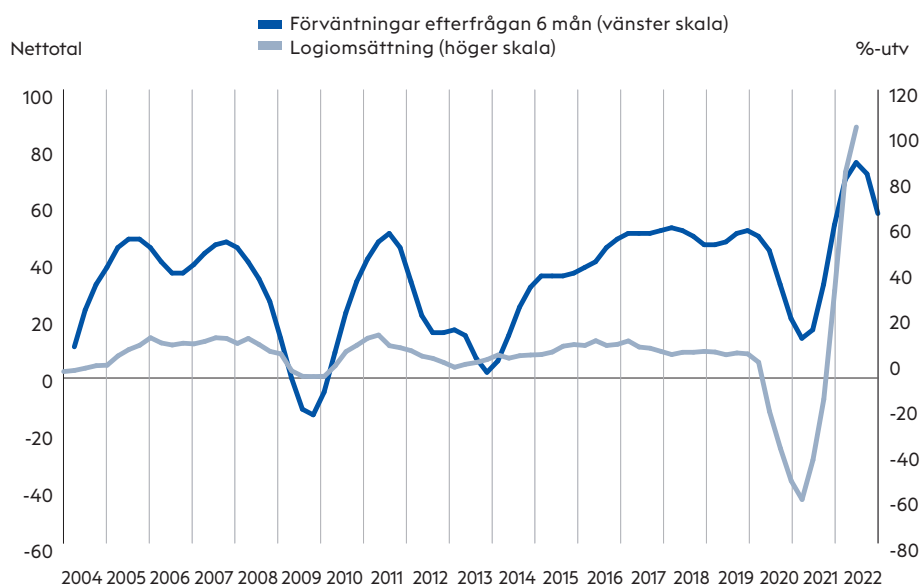

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2022 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

5 AV 10 HOTELLFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG HÖJDA PRISER PÅ HOTELLTJÄNSTER

Det genomsnittliga hotellrumspriset på den svenska hotellmarknaden under andra kvartalet 2022 låg sex procent högre än nivån motsvarande period 2019, året innan pandemin. Priset låg klart över nivån för både 2020 och 2021.

I samband med att hotellens förväntningar på efterfrågan minskat så har även prisförväntningarna gjort det. Förväntningarna har minskat klart från förra kvartalet vilket dock var den högsta nivån som uppmätts sedan barometern för hotell började publiceras 2003. Hotellens förväntningar på höjda priser ligger fortfarande klart över det historiska medeltalet. Endast fyra procent av hotellen förväntar sig lägre priser på tre månaders sikt medan 53 procent tror på höjda priser.

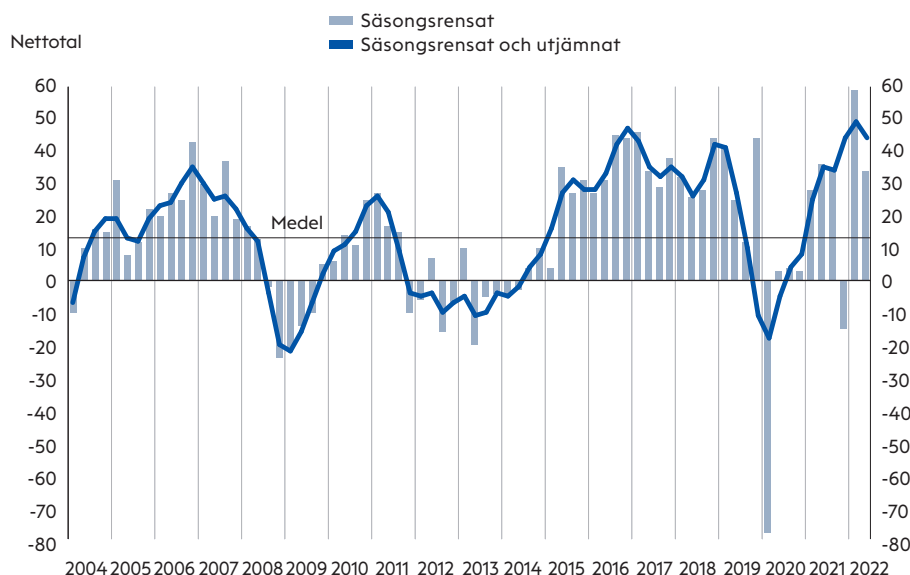

Diagram 4

Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkta. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

GOD LÖNSAMHET I HOTELLBRANSCHEN

Ända sedan början av 2021 har antalet företag som anger att de har god lönsamhet ökat varje kvartal. Under andra kvartalet 2022 har det skett ett trendbrott där fler företag anger att de har god lönsamhet än som anger att de har dålig lönsamhet, och detta med god marginal. 4 av 10 hotellföretag anger att de har god lönsamhet och enbart åtta procent anger att de har dålig lönsamhet. Det säsongsrensade medeltalet låg på 29 under andra kvartalet vilket även jämfört med perioden 2015–2019 är en hög nivå.

Om de dämpade förväntningarna på efterfrågan och prisutvecklingen framåt infrias kommer kurvan sannolikt att plana ut, vilket får ses som sannolikt då återhämtningen varit väldigt stark sedan bottennoteringen under pandemin. Det är dock fortsatt viktigt att lyfta fram att många hotellföretag har en tung ryggsäck att bära på efter den utdragna pandemin, som kan göra sig påmind om de framtida förutsättningarna inte blir lika goda.

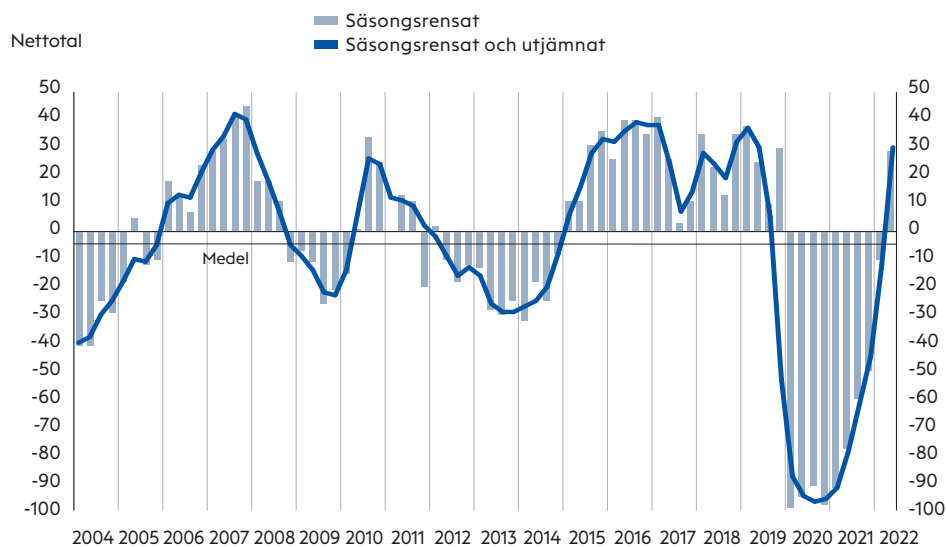

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettototal: Nettototal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

TYDLIG KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar, ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

Som redovisats tidigare har hotellföretagens förväntningar på priserna dämpats något men är fortsatt höga. Mot bakgrund i det beskrivna sambandet pekar det på att lönsamheten fortsatt kommer förbättrats om än i något lägre takt än vid tidigare kvartal.

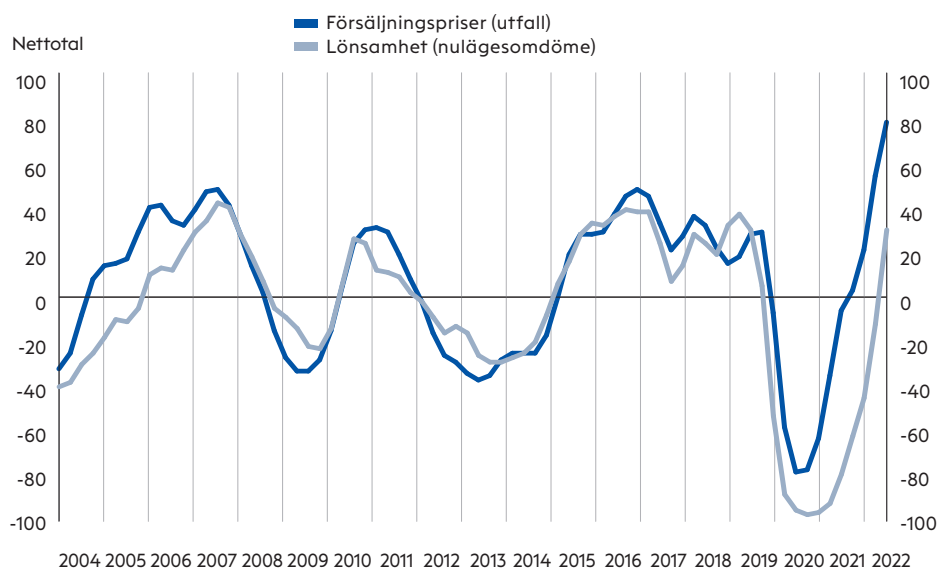

Diagram 6

Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

FORTSATT GOD LÖNSAMHET I TJÄNSTESEKTORN

Under andra kvartalet angav många av tjänsteföretagen fortsatt god lönsamhet, dock något lägre andel än under första kvartalet 2022. Nettotalet för lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, för tjänstesektorn i sin helhet låg på 10. Nivån ligger en bra bit över det historiska snittet på -5.

Under andra kvartalet 2022 angav 26 procent av företagen i tjänstesektorn att de hade bra lönsamhet och ytterligare 57 procent att de hade tillfredsställande lönsamhet. Mindre än 20 procent av företagen angav därmed att lönsamheten var dålig och där ingår en del hotell- och restaurangföretag som är en del av sektorn. De positiva förväntningar som tjänstesektorn har framöver pekar på att lönsamheten kommer att fortsätta vara positiv de närmaste kvartalen, men med reservation för att det är större osäkerhet idag kring det ekonomiska läget.

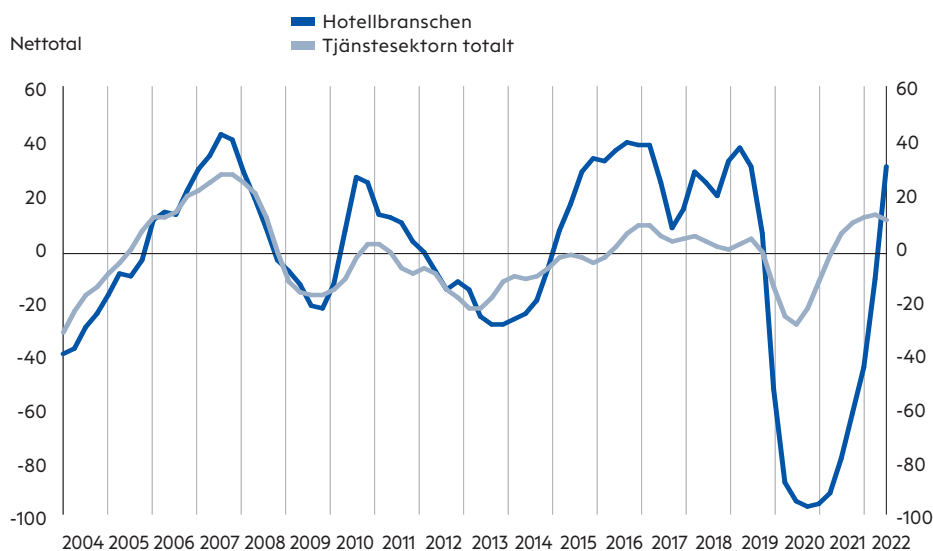

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensat och utjämnat, nuläge t.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARKT SAMBAND MELLAN HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar historiskt väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 8 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskalan avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, givit en god indikation på den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. Den förbättring av hotellföretagens bedömning av lönsamheten som skett under 2022 och främst under det andra kvartalet tyder på att den faktiska lönsamheten även kommer förbättras under året.

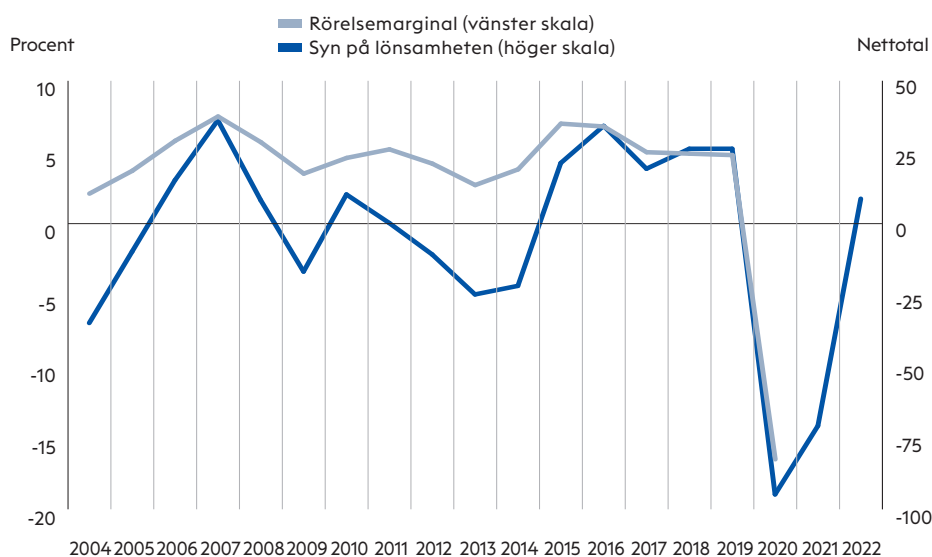

Diagram 8

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

¹Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av totalomsättning (rörelseresultat: totala intäkter minus rörelsekostnader).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

9 AV 10 HOTELLFÖRETAG ANGER BRIST PÅ PERSONAL

Den tydliga återhämtningen i efterfrågan och att efterfrågan nu nått nivåer som överstiger motsvarande månader 2019 har inneburit att hotellen har ökat antalet anställda kraftigt under andra kvartalet 2022. 8 av 10 av hotellen angav att de ökade antalet anställda under andra kvartalet samtidigt som inget hotell angav att de minskat antalet anställda. Detta påvisar ytterligare att hotellbranschen gått väldigt starkt under andra kvartalet 2022. Till följd av att många hotell har ökat antalet anställda var bristen på personal fortsatt omfattande. Den säsongsrensade andelen hotellföretag som angav brist på personal låg på 85 procent, se diagram 9.

Den extrema bristen på personal är ett oroande tecken för framtida tillväxt. Med de fortsatt relativt höga förväntningar som hotellföretagen har på efterfrågan det närmaste halvåret kommer bristen med stor säkerhet inte att förbättras på kort sikt. Bristen på personal riskerar att bli en flaskhals för fortsatt expansion.

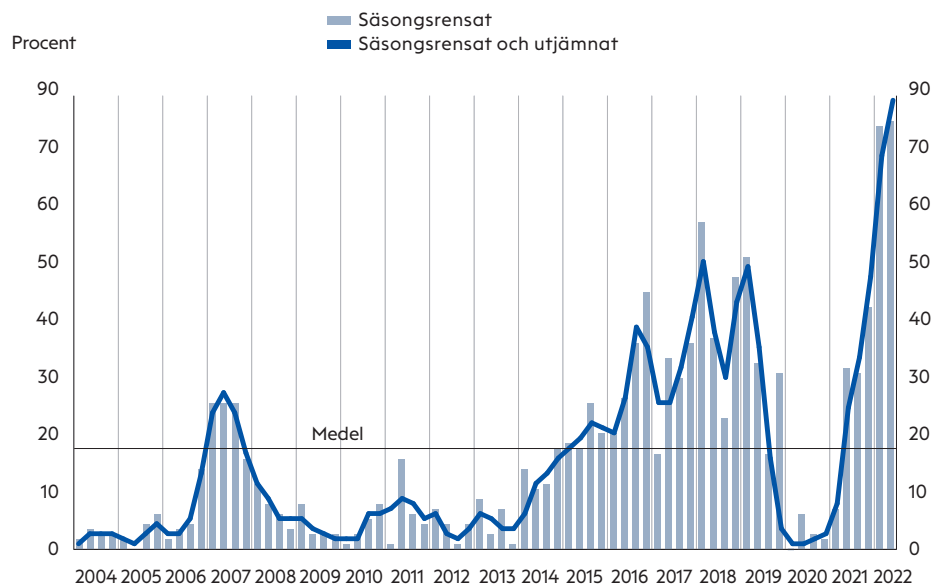

Diagram 9

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel f.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

ÄVEN TJÄNSTEFÖRETAGEN ANGER STOR BRIST PÅ PERSONAL

Den fortsatta starka utvecklingen i tjänstesektorn under andra kvartalet 2022 fortsätter att förvärra bristen på personal hos tjänsteföretagen, se diagram 10. Den säsongsrensade och utjämnade andelen företag i tjänstesektorn som angav brist på personal låg på 54 vilket är klart högre än det historiska medeltalet på 26. 4 av 10 av tjänsteföretagen ökade antalet anställda under andra kvartalet medan 1 av 10 minskade antalet anställda.

Den starka tjänstekonjunkturen gör att trenden att fler företag ökar antalet anställda än minskar väntas fortsätta det kommande kvartalet. Det skulle innebära att bristen på personal sannolikt ökar ytterligare framgent. Precis som för hotellföretagen riskerar bristen på personal att bli en flaskhals för fortsatt tillväxt i tjänstesektorn.

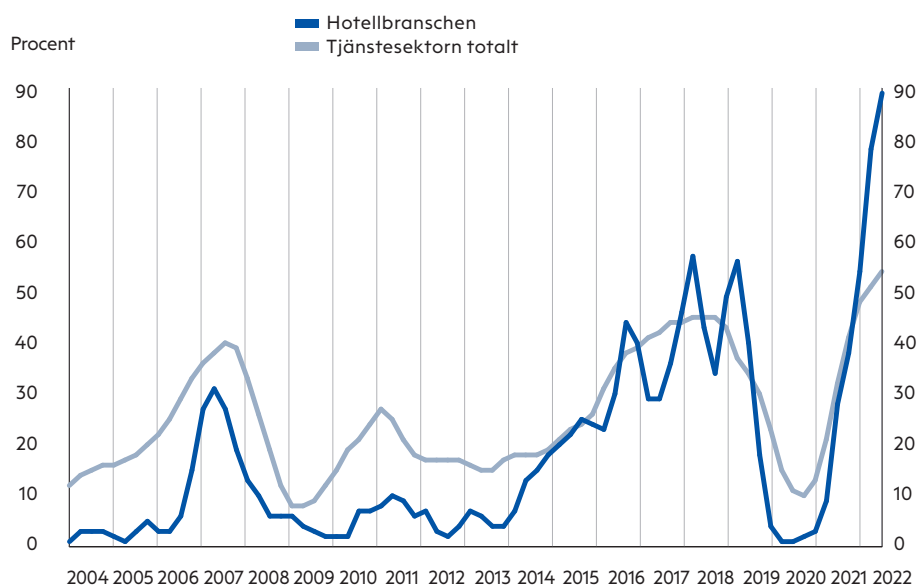

Diagram 10

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongsrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 2:a kvartalet 2022.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagets svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 11 visas hur svarsfrekvensen bland de tillfrågade hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

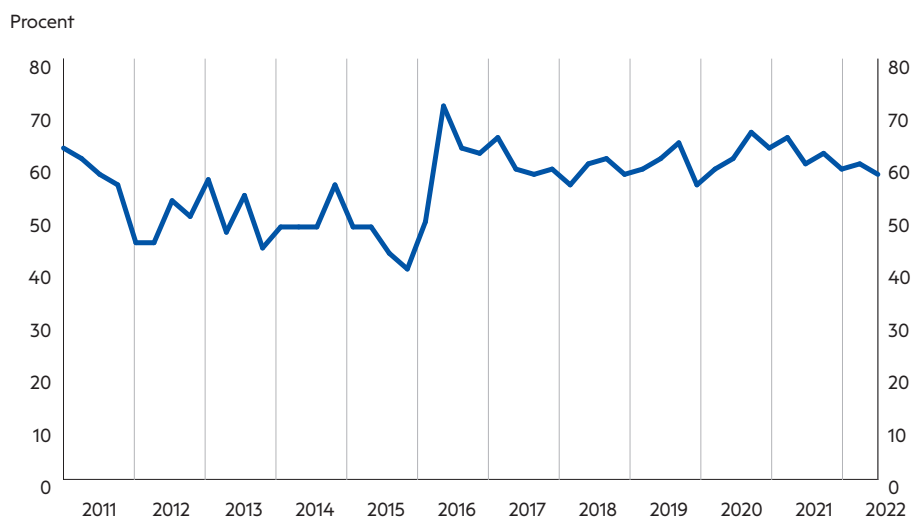

Diagram 11
Svarsfrekvens hotellföretagen, t.o.m. 2:a kvartalet 2022.
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).